

Моє село, поліська перлинка, а я твоя мала краплинка...»

Серед чудової поліської природи, неподалік річки Горинь, розкинулося село Довге Тутовицької сільської ради. Проживають тут 1153 мешканці та налічується понад 100 господарських дворів. Розташоване за 16 кілометрів від Сарн, за велику протяжність (4 км) його й назвали Довгим. У світлих, просторих, добротних будівлях мешкають ширі душею, гостинні, працьовиті селяни. Сюди завітали на старий Новий рік, аби дізнатися про їхнє повсякденне життя, успіхи, невирішені проблеми.

З минувшини

Цей мальовничий населений пункт утворився ще наприкінці вісімнадцятого століття, коли західноукраїнські землі належали Польщі. Назву Довге село отримало за радянських часів, після приєднання територій до України. В 1947 році й було засноване. Від чого пішла назва? Польські старожили запевняють, що так називали урочище «Довге», розташоване вздовж залізниці, що неподалік. Знаковою, відомою для багатьох людей є пам'ятка природи – урочище «Трищава». Це чудове місце відпочинку поблизу річки Горинь, біля траси Київ-Ковель. Тут є невеличка капличка, де проходять молебні на Івана Купала, б'є одвічне джерело з прохолодною водою. Територія облаштована серед столітніх велетнів-дубів. Люди складають легенди про «Трищаву». Серед них і місцевої поетеси, досвідченого сільського бібліотекаря Євгенії Брик. «Моє село, поліська перлинка, а я твоя мала краплинка...», - пише у своїх поетичних рядках Євгенія Василювна. Із розповідей старожилів вона написала віршовану історію села, автор його гімну. Досить цікавою і пізнавальною є її легенда про урочище.

Є кого вчити, і є кому вчити

Коли потрапляєш на територію Довжанської ЗОШ І-ІІ ст., вражають чистота й упорядкованість шкільного подвір'я. При вході в приміщення - символи держави, куточок, присвячений генію українського народу Т.Г. Шевченку.

«Наш навчальний заклад, - розповіла молодий директор Тетяна Бігун, - відкрили в 1992 році, добудувавши приміщення дитячого садка. Раніше навчали в старих дідівських хатах. Нині в нас здобувають освіту 203 учні, якими опікуються 20 учителів. Колектив молодий, творчий, дружний, ініціативний. Хоча двозмінне навчання, але всі труднощі переборюємо разом. Радують те, що з кожним роком збільшується кількість першокласників. Нинішнього сіли за парти 16 дітлахів, а наступного шкільну сім'ю поповнять аж 30. Отож, є кого вчити, і є кому вчити. Педагоги дають вихованцям міцні, ґрунтовні знання, змістовно організована навчально-виховна робота, багато шкільних традицій. Хочу відзначити своїх заступників із навчально-виховної роботи Ігоря С'єдіна і Валентину Мамчиць, які свої знання та вміння передають молодому поколінню, є хорошими організаторами учнівського та педагогічного колективів. Творчо, сумлінно, високопрофесійно працюють Валентина Прозапас, Олександра Засць, Ольга Губеня, Ірина Якименко, Катерина Сергійчук, Сергій Палій, Світлана Самолюк, Віталій Коток, Людмила Мамчиц, Ольга Котисько й інші. До речі, Ірина Якименко ще й багато робить для

естетичного оформлення школи. Їх учні є учасниками та переможцями конкурсів, предметних олімпіад, спортивних змагань різного рівня. Гордимся семикласниками Вікторією Велісейко, Олександром Троцьковцем, Михайлом Мамчицем, восьмикласниками Лесею Жученею, Ольгою Білотіл й ін., які не тільки добре вчаться, а й беруть активну участь у громадському житті навчального закладу. Приємна звістка надійшла в школу наприкінці минулого року. Учнівський колектив 9 класу став переможцем обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Вчимося заповідувати» в царині предмету географія. За що були нагороджені дипломом управління освіти й науки облдержадміністрації.

Тісно співпрацюємо з батьками. За їх кошти у двох класах замінили старі дерев'яні вікна на металопластикові. Уже нинішнього навчального року за їх же зібрані гроші поміняємо вікна й у третьому класі. З метою патріотичного виховання взяли активну участь в акції «Зігрій солдата», діти пишуть листи бійцям АТО, які є їх оберегами, збирають кошти, аби матеріально допомогти воїнам».

Під час відвідин школи дізналися, що учителька української мови та літератури Ольга Губеня відзначає 65-річний ювілей. Тож вирішили ближче познайомитися з досвідченим педагогом, яка все свідоме життя віддала навчання та виховання підростаючого покоління. Ще з дитинства мріяла стати вчителькою, захоплювалася художньою літературою. Зізналася, що любов до професії їй прищепили місцеві вчителі. «Спочатку в Довжанській школі працювала піонервожатою, - каже Ольга Володимирівна. – А після закінчення Рівненського педагогічного інституту здобула фах учителя-словесника, адже дуже люблю рідну мову». І ось так усе життя трудиться вчителькою у своєму селі. За роки наполегливої творчої праці дала путівки в життя сотням вихованців, багато з яких стали знаними людьми, живуть і працюють у різних куточках України. У парі з чоловіком виховали трьох синів і доньку. Хлопці стали будівельниками, а дівчина пішла маминою стежиною в житті – здобула фах педагога. Нині керує рідною школою, отже, - і мамою. Приємно спостерігати, як Тетяна зростає фахово й професійно, ділиться Ольга Володимирівна, вміє знайти правильний підхід до вчителів і учнів.

У школі в Ольги Губені є сучасний кабінет української мови та літератури, де зібрано багато методичної літератури, наочних посібників, роздаткового матеріалу, що використовує на уроках. За словами педагога, онуки Аліна та Станіслав теж у майбутньому мріють піти її стежиною, присвятити себе освітянській роботі. І, безперечно, у цьому велика заслуга любої бабусі.

Міцна сім'я – міцна держава

У Довгому чимало багатодітних сімей. Аби дізнатися про їхнє життя, в одну з таких і вирішили завітати. У родині Світлани Степанівни та Дмитра Зіновійовича Галушків - 10 дітей: 7 доньок (Вікторія, Тетяна, Валентина, Людмила, Галина, Катерина, Альона) й 3 сини (Олександр, Михайло та Сергій).

«Хоча в нас і велика сім'я, - говорить Світлана Степанівна, - але завжди мали достаток, бо працювали. Без праці немає сенсу жити. Я трудилася в колгоспі, чоловік – автошляховик. Знали, що тільки велике підсобне господарство допоможе прогодувати дітей. А ще земля, до якої в нас святе ставлення. Тримали дві корови, свиней, овець, птицю. Вирощували жито, пшеницю, картоплю, овочі й ін. Ось так і вдалося поставити їх на ноги. Найстаршій доньці Вікторії нині вже 42 роки, має власну хорошу сім'ю, мешкає в Черкаській області. Лише добрі слова можу сказати й про інших любих доньок. Щаслива доля подарувала нам і трьох працюючих синів. Не знаю, що б робила без них. Ось уже 4 роки, як підступна хвороба прикувала батька до ліжка. Хлопці ж самотужки ведуть господарство, з технікою на «ти». Дуже люблять нас, сестер. Батька, якщо треба, то на руках носять, співпереживають. Маємо вже 12 онуків, які радують серце й душу».

У розмові дізналися, що найменший син Сергій минулого року, ще будучи вихованцем Сарненського вищого професійно-технічного училища № 22, став переможцем Всеукраїнського конкурсу читців, присвяченого 200-річчю від дня

народження Т.Г. Шевченка, за що нагороджений дипломом Українського державного центру позашкільної освіти.

Бідне ягнятко Елгіна

Згідно зі східним календарем, 2015 – рік Кози або Вівці. «Устигнеш із козами на торг», - говорять людині, котра поспішає без потреби. «І кози ситі, і сіно ціле, - скажуть по завершенні справи, що владналася без шкоди та збитків.

«Коли нашій сім'ї було скрутно, - продовжує розмову Світлана Степанівна, - брат мого батька Олексій, який живе в Чемерному, дав вівці, аби ми їх вирощували. Ця давня справа нам так припала до душі, що з 1993 року й розводимо овечок. Щоправда, коли чоловік захворів, зменшили поголів'я. А раніше їх було багато. Годували, стригли, на Волині шили ковдри з шерсті. Були в селі спеціалісти, які вичиняли шкіри, їх возили в Білорусь, де шили теплі кожухи. Нині вже не те здоров'я, що раніше. Пригадую цікавий випадок, коли вівця, маючи двох маленьких ягнят, одного кормила, а іншого відкидала ногою. Мусили маленьку Елгіну, так її діти назвали, годувати коров'ячим молоком із маленької дитячої пляшки з соскою. Вона завжди, прийшовши з пасовиська, стояла біля порога й чекала своєї їжі. Проте виросла міцною, попри життєві труднощі. Вівця, як символ року, обдаровує людей позитивом і даром вирішувати навіть за давні проблеми. Тож 2015-ий за гороскоп буде для багатьох родин вдалим».

Катя хоче в дитсадок

Під час розмови з господинею обійстя до нас підійшла чотирирічна онука Катя. Русява, з голубими, мов лісові озерця, очима дівчинка допитливо поглядала на гостей і бабусю. На запитання, чи добре їй удома, на знак згоди кивнула головою. А ще вона не проти відвідувати дитячий садок, де багато дітей. На жаль, не було її чим втішити, бо в селі його немає. За словами мешканців, у населеному пункті є майже 200 дошкільнят, яких виховують у домашніх умовах. Звичайно, наука рідних не йде до бука, але в дошкільному закладі і розвиток дитини кращий, а головне – вона вчиться жити в колективі. А поки що Катя винесла та показала нам абетку, яку наполегливо освоює завдяки мамі та бабусі, також лічить на пальчиках до десяти. Тож є сподівання, що стане хорошою ученицею.

У ФАПі молоді та наполегливі

Довжанський фельдшерсько-акушерський пункт розташований у зручній для селян місцині - поруч зі школою, відділенням зв'язку, сільським клубом. А ще тут зразковий порядок. Хотілося б, звичайно, щоб був газифікований, бо грубка не обігріває всіх кабінетів, особливо коли за вікном лютий мороз. Нас люб'язно зустріли завідувача ФАПом Ірина Губеня та сестра медична Лариса Царук. А допомагає їм у роботі санітарка Тамара Зіненко. Сільські медички, хоча й молоді, але добре знають свою справу. За їх словами, кожного дня, який починається з 9.00 й триває до обіду, на прийом приходять майже 30 чоловік. Після обідньої пори здійснюють виклики до хворих удома. За минулий рік із різними хворобами до них звернулися 4864 пацієнти. Ліків мають удосталь, усім надають кваліфіковану медичну допомогу. У разі потреби викликають карету швидкої, що завжди вчасно (за 20 хв.) прибуває до хворих. Бідкаються, що в останні роки односельці частіше почали нездужати, даються взнаки наслідки Чорнобильської трагедії. Та й екологія бажає бути кращою.

Наші ділові партнери

1 вересня минулого року в Довгому відкрили сільське поштове відділення зв'язку, яким керує Світлана Гамза. Після реконструкції приміщення бібліотеки під одним дахом розмістилися і пошта, і сільський клуб. Крім традиційних послуг – реалізації знаків поштової оплати, пересилки цінних листів, посилок, бандеролей, виплати пенсій, передплати періодичних видань, поштовики надають і нетрадиційні. Вони пропонують, зокрема, товари широкого побутового вжитку, послуги для мобільного зв'язку, кур'єрської пошти. Тут тепло та затишно, на стендах є інформація для споживачів,

куточок передплатника. За словами Світлани Пилипівни, лідером із передплати газет є «Сарненські новини». Нинішнього року 212 примірників її вчасно отримують односельці.

Михайло МАЛАФЕЙ.